

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

396

Vragen van het lid **Peters** (GroenLinks) aan de minister van Justitie over *internetfilters* (ingezonden 24 september 2010).

Antwoord van minister **Opstelten** (Veiligheid en Justitie) (ontvangen 8 november 2010) Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2010–2011, nr. 275.

Vraag 1, 3

Is het waar dat u niet de beschikking heeft over de verslagen van de overleggen over de totstandkoming van het internetfilter voor kinderpornografie, zoals u stelt in uw besluit van 9 september 2010 op het WOB-verzoek met betrekking tot de voortgang en inrichting van het kinderpornofilter op internet¹? Zo ja, hoe rijmt u dat met uw opmerking in uw brief van 30 maart 2010² de voortgang nauwgezet te zullen volgen?

Op welke wijze bent u betrokken bent bij de totstandkoming van het internetfilter voor kinderpornografie? Over welke informatie beschikt u over de stand van zaken van dit moment? Kunt u de verslagen voor zover beschikbaar ter beschikking stellen aan de Kamer?

Antwoorden 1, 3

Ja. Mijn ministerie volgt de totstandkoming van het internetfilter voor kinderpornografie nauwgezet en neemt deel aan het Platform Internetveiligheid³, waarin private partijen en het meldpunt kinderporno op internet samenwerken. Overlegverslagen zijn daarvoor niet noodzakelijk.

Nadat onderhavige vragen zijn gesteld, hebben genoemde private partijen en het meldpunt kinderporno op 5 oktober 2010 op de website van ECP-EPN (<http://www.ecp-epn.nl/werkgroep-blokkeren-kinderporno>) informatie over, onder meer, de stand van zaken openbaar gemaakt en in een brief⁴ heeft ECP-EPN deze openbaarmaking nader toegelicht. Ik verwijs uw Kamer naar deze openbare informatie.

¹ <https://rejo.zenger.nl/inzicht/voortgang-en-inrichting-kinderpornofilter>, zie ook <https://www.bof.nl/2010/09/22/geen-openheid-over-nederlandse-blokkade-verboden-websites/>

² Kamerstuk 32 123 VI, nr. 90.

³ Dat platform wordt gefaciliteerd door ECP/EPN. ECP-EPN is een onafhankelijk platform waar overheid, bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties kennis uitwisselen en samenwerken om de kansen die de informatiesamenleving biedt te benutten en bedreigingen weg te nemen.

⁴ http://www.ecp-pn.nl/sites/default/files/10129_BoF_inzake_blokkeren_kinderporno_0.pdf

Vraag 2

In welke fase bevinden zich de onderhandelingen over het internetfilter? Zijn er al overeenkomsten gesloten?

Antwoord 2

De onderhandelingen bevinden zich in een afrondende fase. Er zijn nog geen overeenkomsten getekend. De teksten zijn nog dusdanig in ontwikkeling dat partijen geen exemplaren openbaar willen laten circuleren. Wanneer er echter meer duidelijkheid over de aard en inhoud van de afspraken te melden is, zullen zij de overeenkomst met bijbehorende achtergronddocumenten integraal publiceren.

Vraag 5

Kunt u de procedure en criteria toelichten die wordt gehanteerd bij de totstandkoming van deze lijst van te filteren websites?

Antwoord 5

Als basis voor het samenstellen van de blacklist worden de criteria uit het bij uw Kamer bekende in 2009 door het bedrijf AEF (Andersson Elffers Felix) opgeleverde rapport⁵ gehanteerd. Dit is een veel gehanteerde classificatie voor de beoordeling of afbeeldingen kinderpornografisch zijn. Het gaat hierbij om afbeeldingen die worden gehost in landen ten aanzien waarvan de Nederlandse opsporingsautoriteiten geen middelen hebben voor opsporing en vervolging. Voorts houden de gehanteerde criteria in dat situaties zoals in het Verenigd Koninkrijk – waar de hele website van Wikipedia werd geblokkeerd, omdat er ergens materiaal stond dat onder de daar geldende blocking-criteria viel – te allen tijde moeten worden voorkomen. De legale delen van dergelijke websites dienen immers niet te worden geblokkeerd.

Vraag 6, 9

Deelt u de zorg dat onterechte opname van een website op de filterlijst kan leiden tot ernstige schade aan de aanbieder van die website en een schending van zijn recht op vrijheid van meningsuiting?

Deelt u de zorg dat het internetfilter mogelijk ook legale informatie zal filteren als bijproduct van het filteren van illegaal materiaal? Zo ja, in hoeverre is dat in strijd met het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens? Kunt u uw antwoorden toelichten?

Antwoorden 6, 9

De kans dat een aanbieder onterecht op de filterlijst wordt geplaatst acht ik klein, gezien de zorgvuldige samenstelling ervan. Ik verwijs voorts naar de brief van 15 september 2008 (Kamerstukken II, 2007–2008, 28 684, nr. 166) van mijn ambtsvoorganger en het bijbehorende WODC-rapport⁶ van 26 mei 2008, in het bijzonder hoofdstuk 3.6 en 3.9.

Vraag 8

Kunt u de procedure toelichten waarlangs bezwaar kan worden gemaakt tegen opname van een website op de lijst?

Antwoord 8

Op de STOP-pagina die internetgebruikers te zien krijgen als zij om toegang tot een website met een afbeelding op de zwarte lijst vragen, is informatie opgenomen over een klachtmogelijkheid. Iedereen die betwijfelt of de website die hij wil bezoeken daadwerkelijk kinderporno bevat, kan een klacht indienen. Dat geldt ook voor beheerders van websites. Het meldpunt beoordeelt deze klachten en er gaat ook een kopie van de klacht naar de internetservice-providers (ISP's). Die laten de afhandeling aan het Meldpunt over, maar hebben op deze manier inzage in de klachtenstroom en kunnen direct ingrijpen (bijvoorbeeld door de blokkade uit te zetten) als er iets mis lijkt, totdat duidelijk is wat er aan de hand is.

Vraag 10

Kunt u het doel dat u beoogt met het internetfilter toelichten?

⁵ http://www.ecp-eqn.nl/sites/default/files/AEF_rapportage.pdf

⁶ <http://www.wodc.nl/onderzoeksdatabase/internetfilters-tegen-kinderporno.aspx>

Antwoord 10

De verspreiding van kinderporno via het internet is verwerpelijk en strafbaar, en dient krachtig te worden tegengegaan. Deze blokkade wordt door de providers ingezet om een bijdrage te leveren aan het tegengaan van de verspreiding van kinderporno. Het is geen opsporingsmiddel. Door deze publiek-private samenwerking willen de private partijen een bijdrage leveren aan deze doelstelling, als aanvulling op de voortdurende inspanningen van politie en Justitie en het Meldpunt Kinderporno.

Vraag 4, 7, 11, 12, 13, 14

Kunt u op basis van uw informatie over huidige de stand van zaken aangeven hoeveel websites op de nominatie staan gefilterd te worden? Uit welke landen zijn deze websites afkomstig?

Door wie wordt gecontroleerd of de lijst op zorgvuldige wijze tot stand is gekomen?

Aan welke minimale waarborgen ten aanzien van proportionaliteit, effectiviteit, transparantie, etc. moet het internetfilter volgens u gaan voldoen?

Welke criteria worden gehanteerd om vast te stellen of het internetfilter doelmatig en effectief functioneert? Op welke wijze en met welke frequentie zal het internetfilter aan die criteria worden getoetst?

Bent u van plan om internetproviders die niet uit zichzelf mee willen werken aan implementatie van het internetfilter te dwingen het filter te implementeren?

Deelt u de mening dat de effectiviteit van het internetfilter zeer omstreden is? Zo nee, waarom niet? Zo ja, deelt u dan de mening dat het dan beter is door u voor het internetfilter gereserveerde middelen ter beschikking te stellen voor extra capaciteit bij de bestrijding van kindermisbruik?

Antwoord 4, 7, 11, 12, 13 14

Met betrekking tot deze vragen heb ik aan de betrokken private partners, het Meldpunt Kinderporno op internet en ECP-EPN gevraagd mij nader schriftelijk te informeren en adviseren. Partijen zijn daartoe bereid en zullen mij op korte termijn via het Platform Internetveiligheid, waaraan mijn ministerie deelneemt, een advies sturen. Vervolgens zal ik uw Kamer in de eerstvolgende voortgangsbrief (planning: december 2010) over de aanpak kinderporno nader informeren.